TEFSİR

AİHL/11. SINIF

Ünite : 5. ÖRNEK METİNLERLE KUR’AN TEFSİRİ

2. Arapça Tefsir Metinleri

2.4. Mü’minûn Suresi 1-11. Âyetler

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

2. Arapça Tefsir Metinleri

2.4. Mü'minûn Suresi 1-11. Âyetler

- Mekke döneminde inmiştir.
- 118 âyettir.
- Sûre, adını 1. âyette geçen**"el-Mü'minûn"** kelimesinden almıştır. **"el-Mü'minûn", mü'minler demektir**.
- Mushaftaki sıralamada yirmi üçüncü, iniş sırasına göre yetmiş dördüncü sûredir.
- Mü'minûn sûresinin öncelikli konusu inananların üstün nitelikleridir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾
وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ
فَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

﴾1﴿ Müminler kesinlikle kurtuluşa ermiştir;
﴾2﴿ Ki onlar, namazlarında derin bir saygı hali yaşarlar;
﴾3﴿ Anlamsız, yararsız şeylerden uzak dururlar;
﴾4﴿ Zekâtı verirler;
﴾5﴿ İffetlerini korurlar;

Muhammed Ali es-Sâbûnî

- ✓ Muhammed Ali es-Sâbûnî 1930 yılında Suriye'nin Halep şehrinde dünyaya geldi. Babası Halep Şehrinin alimlerinden olup saygın bir ailenin çocuğudur.
- ✓ Üniversiteyi el-Ezher'de tamamlamıştır. Daha sonra Mekke'deki Ümmü'l Kura Üniversitesi'nde çeyrek asır hocalık yapmıştır.

- ✓ İtikatta Eşari ve Maturidi'yi savunmasıyla bilinen Sâbûnî, amelde Hanefi olduğunu söyler. Ancak eserlerinde mezhepler üstü bir görüntü sergilemiştir.
- ✓ Sâbûnî kırkı aşkın eser yazmıştır. O, asrımızın bilinen meşhur âlimlerindendir. Eserleri İslami ilimlerde araştırmacıların, entelektüellerin ve ilim talebelerinin müracaat ettiği önemli kaynaklardan olup Türkçe dahil pek çok dile çevrilmiştir.
- ✓ Hala hayatta olan müfessirimiz ilmi çalışmalarına devam etmektedir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

التفسير: ﴿ قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ ﴾ أى فاز وسعد وحصل على البغية والمطلوب المؤمنون المتصفون بهذه الأوصاف الجليلة، و { قَدْ } للتأكيد والتحقيق فكأنه يقول لقد تحقَّق ظفرهم ونجاحهم بسبب الإيمان والعمل الصالح، ثم عدَّد تعالى مناقبهم فقال ﴿ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾ ﴾

قال ابن عباس: خاشعون: خائفون ساكنون أى هم خائفون متذللون في صلاتهم لجلال الله وعظمته لاستيلاء الهيبة على قلوبهم ﴿ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ ﴾ أى عن الكذب والشتم والهزل قال ابن كثير: اللغو: الباطل وهو يشمل الشرك، والمعاصي، وما لا فائدة فيه من الأقوال والأفعال

﴿ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾ ﴾ أى يؤدون زكاة أموالهم للفقراء والمساكين، طيبة بها نفوسهم طلباً لرضى الله ﴿ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾ ﴾ هذا هو الوصف الرابع أي عفَّوا عن الحرام وصانوا فروجهم عمَّا لا يحل من الزنا واللواط وكشف العورات ﴿ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾ ﴾

أى هم حافظون لفروجهم في جميع الأحوال إلا من زوجاتهم وإمائهم المملوكات
{ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ } أى فإنهم غير مؤاخذين ﴿ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَآءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ۝٧ ﴾ أى
فمن طلب غير الزوجات والمملوكات { فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ } أى هم المعتدون المجاوزون الحدَّ في
البغى والفساد ﴿ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ۝٨ ﴾ أى قائمون عليها بحفظها وإصلاحها،
لايخونون إذا ائتمنوا، ولا ينقضون عهدهم إذا عاهدوا قال أبو حيان: والظاهر عموم الأمانات فيدخل
فيها ما ائتمن الله تعالى عليه العبد من قولٍ وفعلٍ واعتقاد، وما ائتمنه الإنسان من الودائع والأمانات
﴿ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ۝٩ ﴾ هذا هو الوصف السادس أى يواظبون على الصلوات الخمس
ويؤدونها فى أوقاتها قال في التسهيل: فإن قيل كيف كرّر ذكر الصلوات أولاً وآخراً؟ فالجواب أنه ليس
بتكرار، لأنه قد ذكر أولاً الخشوع فيها، وذكر هنا المحافظة عليها فهما مختلفان.﴿ أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ۝١٠ ﴾

أي أولئك الجامعون لهذه الأوصاف الجليلة هم الجديرون بوراثة جنة النعيم.

اَلْبَلاَغَة: تضمنت الآيات الكريمة وجوهاً من البيان والبديع نوجزها فيما يلي:

١- الإخبار بصيغة الماضي لإفادة الثبوت والتحقق {قَدْ أَفْلَحَ المؤمنون} كما أنَّ {قَدْ} لإفادة التحقيق أيضاً.

٢- التفصيل بعد الإجمال { الذين هُمْ فِي صَلاَتِهِمْ خَاشِعُونَ والذين هُمْ عَنِ اللغو مُّعْرِضُونَ }

﴿ اَلَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾ ﴾ {الذين يرثون الفردوس} اي الذين يرثون اعالي الجنة التي تتفجر منها انهار الجنة. وفي الحديث:اذا سالتم الله فسلوه الفردوس,فانه اوسط الجنة، و اعلي الجنة ، ومنه تفجر انهار الجنة { هم فيها خالدون} اي هم دائمون فيها لا يخرجون منها ابدا, ولا يبغون عنها حولا

SAFVETÜ'T-TEFASİR ve ÖZELLİKLERİ

Sureyi Takdim: Sure hakkında özet bilgi verilmekte; surenin esas hedef ve maksatları açıklanmaktadır. Surenin ismi, toplam ayet sayısı, konusu, nerede indiği gibi bilgiler bu bölümde yer almaktadır.

Surenin Arapça Metni ve Meali: Tefsiri yapılan ayetlerin metninin ve mealinin yer aldığı bölümdür.

Ayetin Önceki Ayetlerle Münasebeti: Bu kısımda ayetlerin önceki ayetlerle bağlantısı kısaca açıklanmaktadır. Tekrar meale bakmadan konu bütünlüğünü sürdürme açısından faydalıdır.

Kelimelerin İzahı: Tefsir edilecek bölümde geçen ve açıklanması gereken kelimelerin aslı ve türetilişleri hakkında bilgi verilen ve yer yer Arap edebiyatından deliller getirilen bölümdür.

Ayetlerin Tefsiri: Bir bütün olarak ele alınan ayetler cümle cümle bazen de kelime kelime açıklanmaktadır.

Edebi Sanatlar: Bu bölümde teşbih, mecaz, istiare ve diğer edebi sanatlar kısaca izah edilmektedir.

Faydalı Bilgiler: Ayetlerin tefsirleriyle ilgili bazı ek bilgilerin yer aldığı kısımdır. Bu, kimi zaman belli sözcüklerin açıklanması, kimi zaman örnek bir hadise vb. olabilmektedir.

Bir nükte: Kimi zaman bir alimin sözlerinin, kimi zaman da bir diyaloğun yer aldığı bölümdür. Faydalı bilgiler ve nükte bölümleri her ayet grubunda yer almamaktadır.

- Sade bir dil, akıcı bir üslup ve anlaşılır ifadeler kullanması Sâbunî'nin en belirgin özelliğidir.
- Müfessir, gereksiz ayrıntılara girmeden, okuyucuları müfessirlerin, mezheplerin ve rivayetlerin çokluğu içinde boğmadan; doğrudan maksadı veren bir anlatım metodunu kullanmıştır.
- Besmele'nin tefsiriyle başlanan eserde sureler, nüzul sırasına göre değil Kur'an'daki tertibe göre tefsir edilmiştir.
- Ayetleri kimi zaman ayetle tefsir etme müellifin benimsediği yöntemlerdendir.
- Ayetlerle alakalı hadisler verilirken, hadislerin geçtiği eserler belirtilmekle beraber (örneğin Buhârî, Tirmîzî) detaylı olarak kitap künyesi verilmemiştir.

- Ayetler tefsir edilirken her kelimenin ayrı ayrı değil ayetlerin bütün olarak tefsiri tercih edilmiştir. Gerekli yerlerde belli kelimeler açıklanmış; kelime açıklamalarında selefi tefsirlerden yararlanılmıştır.
- Sâbunî tefsirinde israiliyyat kabilinden sayılacak hiçbir kıssa veya hikâyeye yer vermemeye dikkat etmiştir.
- Müellif eserini 1999'da Mekke'de tamamlamıştır.

NELER ÖĞRENDİK?

2. Arapça Tefsir Metinleri

2.4. Mü'minûn Suresi 1-11. Âyetler

Hazırlayan: Hilal DEMİR